

Til: Lotteritilsynet

Fra: Akan kompetansesenter v/direktør Elisabeth Ege

Dato: 24.04.25

Våre innspill til ny handlingsplan mot spilleproblemer 2026 – 2029

1. Målgrupper som bør prioriteres i planen:

- Generell satsning mot arbeidslivet
- Unge voksne arbeidstakere
- Lærlinger

2. Innspill til konkrete forebyggingstiltak

Målføret informasjonsarbeid

Vi anbefaler at kommende handlingsplan inkluderer informasjonsarbeid rettet mot arbeidslivet generelt, og følgende grupper spesielt:

- Unge voksne i jobb
- Lærlinger
- Samarbeidsorgan for lærebedrifter (opplæringskontor)
- Lærebedrifter

Øke kunnskapen om penge- og dataspillproblematikk blant yrkesaktive

Vi anbefaler at det i fremtidige forskningsutlysninger og satsinger gjennom Norges forskningsråd, SPILLFORSK og andre relevante aktører, legges til rette for:

- Økt kunnskap spilleproblemer blant yrkesaktive, herunder blant unge voksne arbeidstakere og lærlinger
- Søkelys på hvordan spill påvirker arbeidsdeltakelse, helse, økonomi og psykososialt arbeidsmiljø
- Økt kunnskap for å gi bedre grunnlag for forebyggende tiltak i arbeidslivet

3. Begrunnelse for våre innspill

Fra siste befolkningsstudie¹:

Pengespill:

- *Befolkningen*: at 23.000 problemspillere, 93.000 spiller med moderat risiko og 312.000 er lavrisikospillere

¹ Omfang av penge- og dataspillproblemer i Norge 2022

- **Yrkesaktive:** 14.137 (0,5 %) problemspillere, 62.205 (2,2 %) spiller med moderat risiko og 229.026 (8,1 %) er lavrisikospillere

Dette betyr at 61,5 % av gruppen problemspillere, 66,9 % av de som spiller med moderat risiko og 73,4 % av lavrisikospillere er yrkesaktive.

Dataspill:

- Befolkningen: 0,7 % dataspillavhengige, 5 % problemdataspillere
- Yrkesaktive: Blant heltidsansatte finner vi 4,2% problemdataspillere/dataspillavhengige, og 5,5% blant deltidsansatte
- Vi ser at unge skiller seg ut med høyere andel problemspillere/dataspillavhengighet med 16,8% i aldersgruppen 16-25 år og 15,7% blant studenter.

Forskerne sier at tallene over er svært forsiktige, og at det er gode grunner for å mene at gruppen problemspillere er langt større.

Overnevnte tall og vår egen erfaring, viser at unge voksne og lærlinger er en spesielt utsatt gruppe. Akan kompetansesenter har over tid hatt en målrettet satsing på unge arbeidstakere og lærlinger. Hovedfokus i dette arbeidet har vært alkohol og illegale rusmidler. I den senere tid erfarer vi en økende bekymring og etterspørsel etter kunnskap om penge- og dataspillproblematikk fra arbeidslivet når det gjelder unge arbeidstakere. Dette gjelder både fra de unge selv, lærlingene, veiledere i Samarbeidsorgan for lærebedrifter (opplæringskontorene) og arbeidsgivere.

Målrettet informasjonsarbeid og forebyggende tiltak vil bidra til å styrke det forebyggende arbeidet i en viktig og sårbar fase i unges liv, der mange etablerer både arbeidslivsvaner og økonomiske mønstre.

Arbeidsplasser som har kunnskap og bevissthet om temaet, fanger erfaringsmessig tidligere opp de som har spilleproblemer, enn de som ikke har det. Med alle de fordeler det har for spilleren selv, pårørende, arbeidsplassen og samfunnet.

Arbeidslivet representerer en sentral arena for både forebygging og tidlig identifisering av risikofylt spilleatferd, og bør inkluderes i videre forskning.

Vi mener det er behov for å utvikle mer kunnskap om spillproblematikk blant yrkesaktive generelt, og unge voksne og lærlinger i arbeidslivet spesielt. Dette er målgrupper som i dag i liten grad er belyst i forskningen. Forebyggende innsats mot spillproblematikk, og hindre frafall fra arbeidslivet som følge av spilleproblemer er sentralt i møte med disse målgruppene.